

4 NOV. 1960

29

G E H E I M

CPN-PARTIJBESTUURSZITTING OKTOBER 1960

S a m e n v a t t i n g

Het partijbestuur van de CPN kwam op 15 en 16 oktober 1960 in zitting bijeen. De beraadslagingen resulteerden in de publicatie van een tweetal resoluties nl. over "het loonvraagstuk" en "enkele internationale actuele vraagstukken".

De loonresolutie houdt een oproep tot staking aan de metaalbewerkeren in voor het geval de voorstellen van de Vakraad voor de metaalindustrie door het College van Rijksbemiddelaars niet zouden worden geaccepteerd.

Hoewel in de resolutie over de internationale vraagstukken met geen woord wordt gerept over het ideologische meningsverschil tussen Moskou en Peking is het duidelijk dat deze kwestie het belangrijkste onderwerp van bespreking is geweest. De partijbestuursleden werd omtrent het besprokene der zitting absolute geheimhouding opgelegd.

Uit de resolutie over de internationale problemen blijkt dat de CPN zich volledig aansluit bij de opvattingen van de CPSU betreffende de coëxistentie-kwestie.

Dit is geschied na een lange periode van aarzeling waarin de GROOT in enge partijkring heeft doen blijken van een voorkeur voor het Chinese standpunt.

G E H E I M

G E H E I M

ZITTING CPN-PARTIJBESTUUR OKTOBER 1960

Het partijbestuur van de CPN kwam op 15 en 16 oktober 1960 bijeen, ter bespreking van de internationale problemen en van het loonvraagstuk in ons land.

Aan het slot van deze zitting werden twee resoluties aangenomen. De ene, gepubliceerd in De Waarheid van 17 oktober, betreft het "loonvraagstuk". De andere, een dag later in het partijdagblad bekend gemaakt, handelt over "enkele actuele vraagstukken".

Van beide resoluties volgt hier een korte samenvatting.

Het vraagstuk van de lonen

Loonsverhoging is gerechtvaardigd en noodzakelijk geworden als gevolg van de verhoogde productiviteit en de daardoor snel stijgende recordwinsten. Enige bekibbeling van de door de Vakraad in de metaalindustrie bij het College van Rijksbemiddelaars ingediende voorstellen is onaanvaardbaar evenals een ingrijpen van de regering in de rechten van de vakbonden om tussentijds de CAO's te herzien.

Het partijbestuur roept alle metaalbewerkers op in hun vakbonden te besluiten tot het stellen van een ultimatum op korte termijn. Zouden de minimum-voorstellen van de Vakraad voor de metaalindustrie niet onveranderd en niet met onmiddellijke ingang worden verwezenlijkt, dan zal dit door staking in de metaalindustrie moeten worden afgedwongen.

Het partijbestuur wekt alle arbeiders, kantoorbedienden en het overheids personeel op, zonder onderscheid van politieke overtuiging of geloof, overal eenheid van actie te smeden en een offensieve strijd voor hun levensbelangen aan te binden.

Enkele actuele vraagstukken

De uitspraak van de congressen van de Britse vakbeweging en de Labourparty betreffende het atoomvrij maken van Engeland vormen een grote stap vooruit voor de overwinning van de vredeskrachten. De Engelse arbeidersbeweging, gesteld voor het alternatief "ontwapening of massale atoomvernietiging" heeft in eenheid van communisten, socialisten en gelovige democraten de juiste keuze gedaan.

G E H E I M

G E H E I M

Hiermede is ook voor Nederland bewezen, dat de vakvereniging het natuurlijke terrein is waar de eenheid het eerst tot stand komt.

De feiten tonen aan, dat de imperialisten geen gesloten front vormen, maar steeds dieper verstrikt worden in hun onderlinge tegenstellingen. Voor de communisten is het zaak van deze tegenstellingen waar mogelijk gebruik te maken om de zaak van de vrede te bevorderen.

Het partijbestuur stelt vast dat het steeds nodig is uit te gaan van de concrete werkelijkheid bij het bepalen van zijn koers.

Een analyse van de huidige internationale toestand leert, dat deze - ondanks de agressiviteit van de Verenigde Staten - "niet wijst" op de onvermijdelijkheid van een oorlog van de imperialistische landen tegen de socialistische en evenmin op die van een oorlog tussen de imperialistische staten onderling. Deze worden in bedwang gehouden door het socialistische kamp, waarvan de krachten nog gestadig groeien en dat, voor wat het handhaven van de vrede aangaat, in bondgenootschap staat met de steeds in aantal toenemende voormalige koloniale landen.

Het verwezenlijken van de vreedzame coëxistentie tussen landen met verschillende politieke en economische stelsels is daarom een reëel perspectief.

Onder de krachten, die in staat zijn om een oorlog te voorkomen wordt een voorname plaats ingenomen door de arbeidersklasse in de niet communistische landen, in het bijzonder in N. Amerika en W. Europa. De arbeidersklasse in deze vestingen van het imperialisme, wordt zich meer en meer bewust van het gevaar van de atoomoorlog. Dit toont o.a. de ontwikkeling in Engeland aan.

Het is de taak van de communisten dit bewustzijn tot grotere ontwikkeling te brengen, en zodoende de vredesgedachte tot de overwinning te leiden. Voor de CPN vloeit hieruit de plicht voort de meerderheid van de Nederlandse arbeidersbeweging te winnen voor het afwijzen van atoomwapens voor de Nederlandse strijdkrachten.

Het optreden van de delegaties der socialistische landen in de VN-zitting is van "onschatbare" waarde geweest voor de zaak van de vrede.

De eenstemmigheid waarmee besloten werd het Sowjet-voorstel voor

G E H E I M

een onafhankelijkheidsverklaring van alle koloniën direct in de VN-Assemblee te bespreken, rechtvaardigt de hoop dat een meerderheid zich voor de algehele opheffing van de koloniale status zal verklaren. Ongeacht het verdere verloop van deze kwestie, is dit een zware slag voor de Nieuw-Guinea-politiek van Luns en De Quay. De Nederlandse regering komt daardoor geheel alleen te staan en de gevolgen voor haar bestaan zullen niet uit kunnen blijven.

Het partijbestuur roept de arbeidersklasse en alle vredelievende mensen op met nog meer stelligheid en met vertrouwen in eigen kracht te strijden: voor een atoomvrij Nederland; tegen invoering van kernwapens in de Nederlandse strijdkrachten; voor opheffing van de Amerikaanse militaire basis in Soesterberg; tegen vestiging van Westduitse militaire bases en opslagplaatsen in Nederland; tegen integratie met de Duitse atoom-weermacht; voor terugtrekking der troepen uit Nieuw-Guinea; voor de eenheid van actie van socialist en communisten tegen de oorlog en voor de eenheid van het volk voor de vrede.

Kanttekeningen bij de resolutie

Met de opwekking aan de metaalbewerker om bij afwijzing van de voorstellen van de Vakraad in de metaalindustrie over te gaan tot staking in de gehele metaalnijverheid wijkt het CPN-partijbestuur af van zijn tot dusver gevoerde tactiek. De met het partijbedrijfswerk belaste functionarissen hadden tot nu toe de opdracht acties alleen per bedrijf te ontketenen. Pogingen tot het organiseren van een algemene staking of van stakingen in een gehele bedrijfstak waren niet toegelaten.

Hoewel in de resolutie over de internationale problemen met geen woord wordt gerept over het meningsverschil tussen Moskou en Peking over de onvermijdelijkheid van een oorlog en de vreedzame coëxistentie, is het duidelijk dat deze kwestie het belangrijkste onderwerp van de beraadslagingen op deze partijbestuurszitting is geweest.

Naar verluidt is de partijbestuursleden omtrent het besprokene ter zitting, absolute geheimhouding opgelegd.

G E H E I M

Het meningsverschil tussen de Sowjet-Unie en China, waarover in de communistische pers slechts bedektelijk wordt geschreven, werd eerst duidelijk openbaar door de rede van CHROESTSJOW op 21 juni 1960 op het derde congres van de Roemeense Arbeiderspartij en de besprekingen die na afloop van dat congres door vertegenwoordigers van twaalf communistische partijen, onder welke de Chinese en de Russische, te Boekarest werden gehouden.

Zoals uit de resolutie blijkt sluit het partijbestuur zich aan bij het standpunt van CHROESTSJOW, dat een oorlog tussen "de imperialistische" en de communistische landen niet onvermijdbaar is en dat de vreedzame coëxistentie door de kracht van het socialistische blok kan worden afgedwongen. Het partijbestuur plaatst zich hiermede achter Paul de GROOT, die op 25 september bij gelegenheid van het Waarheidszomerfeest - een drietal dagen na zijn terugkeer van zijn verblijf van een maand in de Sowjet-Unie - het in de resolutie tot uitdrukking gebrachte standpunt, bekend maakte. De GROOT heeft dit nog eens onderstreept in een ongesigneerd artikel "Vreedzame coëxistentie - Het brandende vraagstuk van deze tijd" verschenen in de Waarheid van 7 oktober, dat kennelijk van zijn hand afkomstig is. Het artikel bestaat grotendeels uit citaten ontleend aan een beschouwing van het lid van het Centraal Comité van de CPSU, Boris PONOMARJOW in de Prawda van 12 augustus 1960. Deze culmineert in de uitspraak: het principe van de vreedzame coëxistentie is niet anders dan de hoogste vorm van klassenstrijd.

Met de thans voorliggende resolutie lijkt het of De GROOT zijn vroegere, alleen in enge partijkring uitgesproken en in De Waarheid op indirecte wijze tot uitdrukking gekomen, voorkeur voor het Chinese standpunt volledig heeft prijsgegeven. Er zijn echter aanwijzingen, dat De GROOT innerlijk nog niet geheel en al achter de Chroestsjow-lijn staat en dat hij zich in het zog van de reacties van de meeste andere communistische partijen min of meer gedwongen heeft gevoeld het Sowjetstandpunt te volgen. Tot dit gevoelen zal zijn jongste verblijf in de Sowjet-Unie in belangrijke mate hebben bijgedragen.

Zoals bekend stelt De GROOT bij alle problematiek het behoud

G E H E I M

G E H E I M

van de eenheid in het communistische kamp voorop. Naar aanleiding van de gebeurtenissen in Hongarije (november 1956) heeft hij hiervan in woord en geschrift blijk gegeven.

Bij gelegenheid van de bijeenkomst van communistische partijen, die op 9 november na de herdenking van de oktoberrevolutie in Moskou zal worden gehouden ter bespreking van de ideologische tegenstellingen, kan dan ook verwacht worden dat De GROOT met nadruk op het belang van het behoud van de eenheid zal wijzen.

De CPN zal naar deze bijeenkomst een delegatie van 4 man afvaardigen, die naast De GROOT zal bestaan uit de hem getrouwe Jaap WOLFF en twee politiek niet zwaarwegende figuren t.w. de schrijver Theun de VRIES en de politiek-secretaris van het district IJsselstreek Tjalle JAGER.

29 oktober 1960